Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2024/587

13.2.2024

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2024/587

av den 12 februari 2024

om undantag från Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 vad gäller tillämpningen av GAEC-norm 8 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden, datum för stödberättigande för utgifter avseende bidrag från EGFJ och regler för ändringar av strategiska GJP-planer för ändringar av vissa miljösystem för ansökningsåret 2024

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013 ([1]), särskilt artikel 148.1, och

av följande skäl:

(1) Enligt artikel 13 i förordning (EU) 2021/2115 ska medlemsstaterna säkerställa att all jordbruksareal, inbegripet mark som inte längre används för produktion, hålls i enlighet med god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden och ska på nationell eller regional nivå fastställa miniminormer för jordbrukare och andra stödmottagare för varje norm för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC-norm) enligt bilaga III till den förordningen i linje med det huvudsakliga målet med dessa normer som anges i den bilagan.

(2) Det första kravet i GAEC-norm 8 är att jordbrukare ska avsätta en minimiandel åkermark för icke-produktiva områden eller element. I bilaga III till förordning (EU) 2021/2115 anges tre alternativ för att uppfylla denna skyldighet som medlemsstaterna kan erbjuda jordbrukarna. Det huvudsakliga målet för GAEC-norm 8, inbegripet det andra, tredje och eventuella fjärde kravet, är att bibehålla icke-produktiva element och områden för att förbättra den biologiska mångfalden på gårdsnivå.

(3) Parallellt med höjda miljöambitioner i miljöstrukturen, som var en del av den nyligen genomförda reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken, står jordbrukarna inför ovanligt många svårigheter och osäkerheter. Förra året kännetecknades av ett stort antal extrema väderhändelser, bland annat torka och översvämningar i olika delar av unionen. Detta påverkar produktion och intäkter samt om och när ordinarie jordbruksarbete kan utföras, vilket för jordbrukarna innebär en hård press att anpassa sig. Höga energi- och insatspriser till följd av Rysslands angrepp mot Ukraina, levnadskostnader/inflation, förändrade internationella handelsflöden och behovet av att stödja Ukraina har skapat ytterligare osäkerhet och marknadstryck.

(4) Den senaste tiden har jordbrukarnas inkomster minskat och framför allt har spannmålspriserna sjunkit kraftigt jämfört med 2022. Värdet på spannmålsproduktionen i EU-27 minskade från 80,6 miljarder euro 2022 till 58,8 miljarder euro 2023, en minskning på 27 % på grund av sjunkande spannmålspriser.

(5) På grund av den senaste tidens kombination av samtidiga geopolitiska händelser och extrema väderhändelser har jordbrukarna svårt att uppfylla kravet på att avsätta en minimiandel åkermark för icke-produktiva områden eller element, vilket i vissa fall kan ha en betydande inverkan på deras intäkter på kort sikt och äventyra lönsamheten i deras verksamhet.

([1]) EUT L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.

(6) Följaktligen bör medlemsstaterna få besluta att jordbrukare undantagsvis och tillfälligt får uppfylla det första kravet i GAEC-norm 8 på ett alternativt sätt när det gäller ansökningsåret 2024. Detta alternativ innebär att jordbrukare och andra stödmottagare kan uppfylla det första kravet i den normen genom att avsätta en minimiandel på minst 4 % av åkermarken på gårdsnivå till icke-produktiva arealer eller element, inbegripet mark i träda, och/eller kvävefixerande grödor, och/eller fånggrödor, vilket förbättrar lönsamheten för jordbrukarna genom större flexibilitet när det gäller vilka områden som kan användas för att fullgöra skyldigheten att avsätta en viss andel åkermark för att förbättra den biologiska mångfalden. Det innebär mindre begränsningar för hur de kan använda åkermarken och minskar inkomstförlusterna samtidigt som vissa miljöfördelar finns kvar.

(7) Att använda kvävefixerande grödor och fånggrödor medför en rad miljöfördelar för markhälsan och den biologiska mångfalden i marken, och man undviker läckage av näringsämnen. Kravet att grödorna ska odlas utan växtskyddsmedel innebär ytterligare fördelar för den biologiska mångfalden. Vid odling av fånggrödor utan användning av växtskyddsmedel efter en huvudgröda på det område som ska uppfylla det första kravet i GAEC-norm 8 bör medlemsstaterna tillämpa en viktningsfaktor på 1 för att beakta de beslut om förvaltning och sådd som jordbrukarna redan fattat avseende ansökningsåret 2024 och som inte kan ändras utan ytterligare kostnader.

(8) Undantaget bör begränsas till ansökningsåret 2024 och inte påverka reglerna under åren efter 2024 samt begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att hantera de svårigheter som jordbrukarna ställs inför enligt ovan, för att undvika att man på otillbörligt sätt äventyrar målet för GAEC-norm 8 om att förbättra den biologiska mångfalden på gårdsnivå som en del av sektorns långsiktiga hållbarhet. De övriga tre kraven enligt GAEC-norm 8 i bilaga III till förordning (EU) 2021/2115, inbegripet kravet på bibehållande av landskapselement, är därför fortfarande tillämpliga för ansökningsåret 2024.

(9) Eftersom GAEC-normer är en del av de grundläggande villkoren för miljösystem och miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden inom jordbruket är det lämpligt att fastställa regler om iakttagande av de grundläggande villkoren när en medlemsstat utnyttjar undantagen för tillämpning av det första kravet i GAEC-norm 8. För att säkerställa att man följer den allmänna principen att utbetalningar endast görs för åtaganden som går utöver GAEC-normerna och för att upprätthålla interventionernas ambitionsnivå, som utgör en del av miljöstrukturen i den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP), bör det fastställas att stöd enligt miljösystem och miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden inom jordbruket för ansökningsåret 2024 endast görs för åtaganden som går utöver det nya alternativet för att uppfylla det första kravet i GAEC-norm 8, i enlighet med denna förordning.

(10) Möjligheten att göra undantag från tillämpningen av GAEC-norm 8 enligt medlemsstaternas definition i deras strategiska GJP-planer påverkar inte medlemsstaternas skyldighet enligt artikel 109.2 a i i förordning (EU) 2021/2115 att i sina strategiska GJP-planer ta med en beskrivning av genomförandet och relaterade delar av varje GAEC-norm som anges i bilaga III till den förordningen.

(11) För att säkerställa att de undantag som medges genom denna förordning är ändamålsenliga, och med tanke på att jordbrukarna måste fatta beslut om sådd för vårgrödorna 2024, bör beslutet att utnyttja undantagen fattas snabbt. Medlemsstaterna bör därför fatta beslut och underrätta kommissionen om detta inom 15 dagar från dagen för denna förordnings ikraftträdande, med hjälp av det informationstekniska system som kommissionen tillhandahåller i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/1185 ([2]). Besluten bör ingå i de strategiska GJP-planerna tillsammans med den första begäran om ändring av den strategiska GJP-planen i enlighet med artikel 119 i förordning (EU) 2021/2115. Med tanke på behovet av att säkerställa ett snabbt genomförande bör besluten inte vara föremål för godkännande av kommissionen.

([2]) Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/1185 av den 20 april 2017 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1307/2013 och (EU) nr 1308/2013 vad gäller anmälan till kommissionen av uppgifter och handlingar och om ändring och upphävande av vissa kommissionsförordningar (EUT L 171, 4.7.2017, s. 113, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/1185/oj).

(12) Det är viktigt att övervaka hur undantagen utnyttjas. Medlemsstaterna bör därför till kommissionen rapportera relevanta uppgifter och en kvalitativ bedömning av hur undantaget påverkar dess syfte och det huvudsakliga målet för det första kravet i GAEC-norm 8.

(13) Det första kravet i GAEC-norm 8 är ett grundkrav för vissa miljösystem som fastställs i medlemsstaternas strategiska GJP-planer. Jordbrukare som gör åtaganden enligt miljösystemen måste uppfylla grundkraven för dessa miljösystem för att få motsvarande utbetalningar. De miljösystem som för närvarande fastställs i medlemsstaternas strategiska GJP-planer är inte alltid utformade så att jordbrukare kan beakta det nya alternativet för att i enlighet med denna förordning uppfylla det första kravet i GAEC-norm 8 som grundkrav för miljösystemet. Detta kan hindra jordbrukare från att göra åtaganden enligt dessa miljösystem, eftersom de inte skulle kunna kombinera dem med det nya alternativet för att uppfylla det första kravet i GAEC-norm 8 i enlighet med denna förordning, och kan därför påverka lönsamheten i deras verksamhet ytterligare.

(14) Medlemsstaterna bör kunna göra och tillämpa ändringar av dessa miljösystem i god tid för ansökningar under ansökningsåret 2024 så att jordbrukare, som under 2024 önskar göra åtaganden enligt de miljösystem som ingår i de strategiska GJP-planerna och som bygger på det första kravet i GAEC-norm 8 som grundkrav, fullt ut kan dra nytta av de undantag som fastställs i denna förordning, och så att effekterna av detta undantag följaktligen fullt ut kan bidra till att förbättra lönsamheten i jordbrukarnas verksamhet. För detta ändamål bör medlemsstaterna tillåtas att göra och tillämpa sådana ändringar i de strategiska GJP-planerna utan att kommissionen först har godkänt dessa. Detta undantag från artikel 119 i förordning (EU) 2021/2115 bör begränsas till ändringar som är absolut nödvändiga för att anpassa berörda miljösystem som ingår i de strategiska GJP-planerna till de undantag från GAEC-norm 8 som fastställs i den här förordningen.

(15) För att säkerställa att kommissionen underrättas om de ändringar av miljösystemen som görs enligt det undantag som föreskrivs i den här förordningen genom samma elektroniska system för datautbyte som används för begäran om ändringar av strategiska GJP-planer enligt artikel 119 i förordning (EU) 2021/2115 bör medlemsstaterna göra sådana underrättelser genom det elektroniska systemet för datautbyte SFC2021 som avses i artikel 3 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/2289 ([3]).

(16) De ändringar av miljösystemen som medlemsstaterna gör och tillämpar i enlighet med den här förordningen bör godkännas i efterhand av kommissionen för att säkerställa rättslig säkerhet och en väl fungerande prestationsram enligt avdelning VII i förordning (EU) 2021/2115. Medlemsstater som utnyttjar undantaget från artikel 119 i förordning (EU) 2021/2115 bör därför ansöka om kommissionens godkännande av de ändringar av miljösystemen som görs och tillämpas enligt den här förordningen genom att inkludera dessa ändringar i nästa begäran om ändring av den strategiska GJP-planen i enlighet med artikel 119.1 i den förordningen.

(17) Regler om tidpunkt och innehåll avseende underrättelser till kommissionen om ändringar av miljösystemen bör fastställas för att säkerställa rättslig säkerhet för jordbrukare som berörs av de ändringar som görs och tillämpas under ansökningsåret 2024 av miljösystem som bygger på det första kravet i GAEC-norm 8 som grundkrav till följd av de undantag som fastställs i denna förordning.

(18) Eftersom ändringarna av miljösystem som ingår i medlemsstaternas strategiska GJP-planer och som bygger på det första kravet i GAEC-norm 8 som grundkrav kan påverka utgifternas stödberättigande för bidrag från EGFJ, är det nödvändigt att även göra undantag från reglerna i artikel 86.2 i förordning (EU) 2021/2115 i fråga om den dag från och med vilken sådana utgifter skulle vara stödberättigande till följd av dessa ändringar, för att säkerställa att undantaget från artikel 119 får full verkan.

([3]) Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/2289 av den 21 december 2021 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 vad gäller presentationen av innehållet i de strategiska GJP-planerna och det elektroniska systemet för säkert informationsutbyte (EUT L 458, 22.12.2021, s. 463, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/2289/oj).

(19) Med tanke på att medlemsstaternas beslut måste fattas i god tid före jordbrukarnas beslut om sådd våren 2024 bör denna förordning av brådskande skäl träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

(20) Kommittén för den gemensamma jordbrukspolitiken har inte avgett något yttrande inom den tid som dess ordförande bestämt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Undantag från det första kravet i GAEC-norm 8 för ansökningsåret 2024

1. Genom undantag från det första kravet i norm 8 för god jordbrukshävd och miljöförhållanden (GAEC) får medlemsstaterna för ansökningsåret 2024 besluta att jordbrukare och andra stödmottagare som omfattas av den normen får uppfylla det första kravet i den normen genom att avsätta en minimiandel på minst 4 % av åkermarken på gårdsnivå till

— icke-produktiva arealer eller element, inbegripet mark i träda, och/eller

— kvävefixerande grödor, och/eller

— fånggrödor.

Fånggrödor och kvävefixerande grödor ska odlas utan användning av växtskyddsmedel. Medlemsstaterna ska använda viktningsfaktorn 1 för fånggrödor.

Beslut som fattas av medlemsstaterna genom tillämpning av punkt 1 ska tillämpas från och med den 1 januari 2024.

2. När det gäller sådana miljösystem som avses i artikel 31 i förordning (EU) 2021/2115 och sådana miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden inom jordbruket som avses i artikel 70 i den förordningen och som fastställts av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer för ansökningsåret 2024 ska medlemsstater som fattar beslut enligt punkt 1 i den här artikeln säkerställa att utbetalningar endast görs för åtaganden som går utöver det kravet, i enlighet med artiklarna 31.5 första stycket a och 70.3 första stycket a i den förordningen, när en jordbrukare beslutar att uppfylla det första kravet i GAEC-norm 8 baserat på det krav som anges i punkt 1.

Artikel 2

Tidsfrist, underrättande om och tillämpning av beslut

Medlemsstater som beslutar att utnyttja undantag enligt artikel 1.1 ska underrätta kommissionen om det beslut som fattas i enlighet med den artikeln genom det it-baserade system som kommissionen tillhandahåller i enlighet med genomförandeförordning (EU) 2017/1185 inom 15 dagar från den dag då den här förordningen träder i kraft.

Medlemsstaterna ska ta med det beslut som fattas i enlighet med artikel 1.1 i den här förordningen i avsnitt 3.10 om villkor och GAEC-normer i de strategiska GJP-planerna som en del av den första begäran om ändring av den strategiska GJP-planen i enlighet med artikel 119 i förordning (EU) 2021/2115 efter underrättelse enligt första stycket.

Beslut som fattas i enlighet med artikel 1.1 i den här förordningen ska inte vara föremål för kommissionens godkännande enligt artikel 119.10 i förordning (EU) 2021/2115.

Medlemsstater som utnyttjar undantag enligt artikel 1.1 ska i den årliga prestationsrapport som avses i artikel 134 i förordning (EU) 2021/2115 och som ska lämnas in den 15 februari 2025 inkludera uppgifter om utnyttjandet av undantaget.

Artikel 3

Undantag från artikel 86.2 och artikel 119 i förordning (EU) 2021/2115 för ansökningsåret 2024

1. Genom undantag från artikel 119 i förordning (EU) 2021/2115 och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 1.2 får medlemsstater som beslutar att utnyttja undantag enligt artikel 1.1, utan föregående godkännande av kommissionen, avseende ansökningsåret 2024 göra och tillämpa ändringar av de miljösystem som avses i artikel 31 i förordning (EU) 2021/2115 och som fastställs i de strategiska GJP-planer som bygger på det första kravet i GAEC-norm 8 som grundkrav.

Dessa ändringar ska begränsas till de delar av miljösystemen enligt första stycket som är absolut nödvändiga för att säkerställa att jordbrukare som gör åtaganden enligt dessa miljösystem får kombinera åtagandena med de alternativ för att uppfylla det första kravet i GAEC-norm 8 som fastställs i artikel 1.1.

2. Medlemsstaterna ska fastställa första tillämpningsdagen för ändringarna enligt punkt 1 så att jordbrukarna får tillräckligt med tid för att beakta dessa ändringar.

3. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om ändringarna enligt punkt 1 senast när de börjar tillämpa dem.

Underrättelsen ska göras via det elektroniska systemet för datautbyte SFC2021. Underrättelsen ska innehålla en beskrivning av ändringarna av miljösystemen enligt punkt 1 och en redogörelse för skälen till att dessa ändringar är absolut nödvändiga i enlighet med punkt 1.

4. Medlemsstaterna får utnyttja undantaget enligt punkt 1 endast en gång.

5. Medlemsstaterna ska inkludera ändringarna enligt punkt 1 i nästa begäran om ändring av den strategiska GJP-planen i enlighet med artikel 119.1 i förordning (EU) 2021/2115.

6. Genom undantag från artikel 86.2 i förordning (EU) 2021/2115 ska utgifter som blir stödberättigande till följd av ändringarna av strategiska GJP-planer enligt punkt 1 vara stödberättigande för bidrag från EGFJ från och med dagen då underrättelsen sker enligt punkt 3.

Artikel 4

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 12 februari 2024.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande